

LSS-rådet diarienummer OSN-2025-00143

Minnesanteckningar

Handläggare:

Isabel Anheller

Möte med LSS-rådet

Dag: 26 februari 2025

Ordförande: Asal Gohari

Tjänsteperson: Isabel Anheller

Sekreterare: Lena Wiksten Andersson

Det här är ett protokoll skrivet
på lättläst svenska.

Det lättlästa protokollet är en sammanfattning
av protokollet som skrivs
under LSS-rådets möte.

Punkt 1

Annie Mattsson kontrollerar anteckningarna från dagens möte.

Peter Engström är ny ledamot i LSS-rådet.

Han är medlem i RBU, Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar.

Han är med i LSS-rådet
i stället för Finn Hedman.

Magnus Åberg säger
att han kanske slutar i LSS-rådet.

Punkt 2

Asal berättar att rådet varje år gör en lista med sina viktigaste tankar.

Listan visar hon för omsorgsnämnden.

Listan skickas också till LSS-rådet

Punkt 3

Omsorgsnämndens ekonomi

Uppsala kommun är uppdelad i nämnder och i nämnderna jobbar politiker som har ansvar för olika områden och frågor. I omsorgsnämnden jobbar politiker som har ansvar för frågor om personer med funktionsnedsättningar.

Magnus Bergman Kyllönen berättar om omsorgsnämndens ekonomi för år 2024. Alltså hur mycket pengar nämnden använt och hur mycket pengar de har kvar.

I slutet av år 2024 hade omsorgsnämnden 4 miljoner kronor kvar.

Det kallas för **ett ekonomiskt överskott** när man har pengar över i slutet av året. När man har använt mer pengar än man har, kallas det för **ett ekonomiskt underskott**.

LSS-insatser

LSS-insatser är hjälp som personer med funktionsnedsättningar och ett LSS-beslut, kan få i sin vardag. Kontaktperson, ledsagare och personlig assistent, är LSS-insatser. Öppna insatser är hjälp som personer med LSS-beslut kan få hemma hos sig.

Dyrt med personal

Det som kostar mest för omsorgsnämnden är att ha personal som jobbar med LSS-insatser.

Omsorgsnämnden har
ett ekonomiskt underskott för öppna insatser.
De har alltså för lite pengar
till ledsagare och personliga assistenter.
Därför ska omsorgsnämnden använda
sitt ekonomiska överskott
till LSS-insatser under året 2025.

Omsorgsnämnden har sparat pengar

En faktura är ett papper som berättar vad du
köpt och hur mycket pengar du ska betala.

Omsorgsnämnden har sparat
3 miljoner kronor under året 2024,
eftersom de har varit extra noga med
att titta så att alla fakturor är rätt.

Fast anställd personal är personer som
alltid jobbar på samma jobb.
De har ett jobb där varje dag
och får lön varje månad.

Inhyrd personal är personer som
jobbar på ett jobb en kort tid.
De hjälper till när det behövs extra hjälp.
Det är dyrt för kommunen
att ha inhyrd personal,
eftersom de ofta får högre lön.

Uppsala kommun jobbar för att ha fler fast anställda.

Det kostar mindre och det är också bättre för dem som får hjälp, eftersom det då kan vara samma person som man får hjälp av i flera år.

Omsorgsnämnden har sparat 10 miljoner kronor under året 2024 för att de har haft färre inhyrd personal.

Omsorgsnämnden har också jobbat hårt för att få fler fast anställda att vilja jobba kvar. Under året 2024 använde nämnden inte så mycket inhyrd personal.

Daglig verksamhet har mer pengar kvar

Daglig verksamhet har haft som mål att spara pengar.

Daglig verksamhet hade mer pengar kvar år 2024 än tidigare år.

Men de har fortfarande ett ekonomiskt underskott på 3 miljoner.

Fråga:

Hur har daglig verksamhet arbetat för att få bättre ekonomi, alltså mer pengar kvar?

Svar:

De har arbetat aktivt
för att få pengarna att räcka.
De har gjort så kallade **handlingsplaner**.
Där har de skrivit vad och hur de ska göra
för att spara pengar.

Daglig verksamhet har tittat på hur mycket
det kostar att ha bilar, personal
och rum där personalen jobbar.

Daglig verksamhet har också tagit bort vissa
verksamheter och i stället slagit ihop dem,
så att de får jobba med andra verksamheter.

Fråga:

LSS är en rättighetslag som säger
att kommunen ska använda pengar
för att ge det stöd
som personer med funktionsnedsättningar
behöver och har rätt till.

Varför slås verksamheter ihop,
så att det blir fler deltagare?
Då kan man inte göra vissa aktiviteter
och det blir sämre för dem
som går på aktiviteterna.
Politikerna måste tänka på det.

Asal, som är politiker, svarar:

När det blir ett ekonomiskt underskott
för en verksamhet, så måste man titta på
hela kommunens budget.

Alltså hur mycket pengar kommunen har
till alla verksamheter,
inte bara daglig verksamhet.

Vi gör ett arbete varje år
där vi tittar på nästa års budget
och då pratar vi om vilka behov som finns.

LSS-utjämningsystemet

Att hjälpa personer med LSS-beslut
kostar pengar för Sveriges 290 kommuner.
Men det kostar olika mycket för kommunerna.

För att det ska bli mer rättvist
betalar alla större kommuner lite mer.
Då har mindre kommuner
med mindre pengar,
råd att hjälpa personer med LSS-beslut.

Att alla kommuner hjälps åt att betala
kallas för **LSS-utjämningsystemet**.

Fråga:

Kommer LSS-utjämningsystemet
att förändras?

Svar:

LSS-rådet vet inte,
men kollar upp det med arbetsutskottet.

Fråga:

Hur gör kommunen för att vara säker på
att det är människors behov som bestämmer
hur mycket pengar kommunen använder?

Asal svarar:

Vi tittar på behoven.
Men vi måste också titta på
vad andra saker kostar.

Det är till exempel väldigt dyrt med lokaler,
alltså hus där verksamheterna är.

Vi ska inte använda mer pengar
än andra kommuner gör.

Kommentar:

Budget, alltså hur mycket det kostar
är en stor fråga.

En annan viktig fråga är
hur bra de som jobbar med att ge hjälp är.

Kommentar:

Förut pratade man om att effektivisera.
Alltså att snabbare nå de mål man bestämt.
Nu pratar man om att förbättra resultaten.
Vi måste göra saker som gör det bättre
för dem med LSS-insatser.

Kommentar:

Det skulle vara bra att se hur mycket
LSS-insatser har kostat för varje person.
Det känns som att vi betalar mindre nu.
Kan vi få fram de siffrorna?"

Kommentar:

Ja, det finns siffror på
hur kostnaderna har ändrats.
Vi kan prata om det på ett LSS-råd
i framtiden.

Punkt 5

Uppföljningar

Uppföljning betyder att man tittar på om ett arbete man gjort, har gått bra eller dåligt.

Johan Eikman berättar om omsorgsnämndens uppföljningar.

Uppföljning om sex och samlevnad

Sex och samlevnad handlar om frågor om kroppen.

Hur det är att vara kär, att vilja ha sex och att vara tillsammans med en person.

Funktionsrätt har hjälpt till att ta fram frågor som handlar om sex och samlevnad.

Frågorna är en hjälp till personalen så att de ska bli bättre på att prata om och svara på frågor om sex, kärlek och relationer.

Omsorgsnämnden har gjort en uppföljning på hur 24 verksamheter jobbar med frågor om sex och samlevnad.

18 av verksamheterna jobbar med att hjälpa personer med LSS-beslut.
6 verksamheter jobbar med att hjälpa dem som får stöd av socialtjänsten

Omsorgsnämnden ska skriva en rapport, alltså en text, om uppföljningen.
Alla som vill kan läsa rapporten när den är klar.

Uppföljning av verksamheter

IVO, inspektionen för vård och omsorg är en statlig myndighet.
IVO kollar så att den vård och omsorg du får är säker och bra och följer lagen.

Varje år gör IVO en tillsyn av de cirka 200 bostäder med särskild service för barn och ungdomar, som finns i Sverige.
IVO har gjort tillsyn på 20 verksamheter i Uppsala. Till exempel:

- daglig verksamhet
- korttidsvistelse
- särskilt boende
- anhörigstöd

Tillsynen visar att många verksamheter behöver bli bättre på saker.

En del personal behöver lära sig mer för att göra ett bra jobb.

Och verksamheterna behöver bli bättre på säkerhet, så att det inte börjar brinna.

Uppföljning om anhörigcentrum

En **anhörig** är till exempel en förälder, ett barn eller syskon.

Anhörigcentrum stöttar personer som tar hand om en anhörig med funktionsnedsättningar.

Anhörigcentrum har gjort en enkät, alltså ett papper med frågor, där de som fått hjälp av Anhörigcentrum svarar på hur bra hjälp de fått.

86 personer svarade på enkäten.

Nästan alla svarade att de fått bra hjälp.

Uppföljning av synpunkter

Synpunktshanteringen är en webbsida där alla i Uppsala kan skriva vad de tycker om hjälp och stöd kommunen ger.

Omvärldsbevakning betyder att man håller koll på vad som händer i Uppsala, i Sverige och i världen.

Omvärldsbevakning kan man göra genom att läsa nyheter, till exempel.

Fråga:

Vad tycker anhöriga som inte får stöd från Anhörigcentrum?

Hur gör ni för att få veta vad de tycker?

Svar:

Synpunktshanteringen kan ge en del svar.

Omvärldsbevakning och uppföljning kan också ge svar.

Brukarundersökningar, där man frågar vad de som får hjälp tycker, ger också bra svar.

Uppföljning om pengar

Det kallas för **välfärdsbrott** när människor försöker lura kommunen för att få pengar.

En utbetalning är när kommunen ger en person pengar.

Kommunen har sparat 1,2 miljoner kronor för att de har stoppat utbetalningar som varit fel i personlig assistans.

Kommunen kräver att få tillbaka 5 miljoner kronor som de redan har betalat ut till människor.

Fråga:

Gäller kraven på att få tillbaka pengar personlig assistans?

Svar:

Ja, de mesta pengarna är till personlig assistans. Men det är också för hemtjänst och ledsagning.

Omprövning av beslut

Kommunen sparar 5,1 miljoner kronor varje år genom **omprövning av beslut**.

Det betyder att kommunen är extra noga och kollar en gång till så att det de bestämt verkligen stämmer.

Fråga:

Vad betyder 5,1 miljoner kronor sparat för omprövning av beslut?

Svar:

Det kan vara personer som inte längre behöver den hjälp de fått tidigare.

Det här handlar inte om att spara pengar, utan om att fatta rätt beslut.

Kommentar:

Vi i brukarföreningarna ser att många av våra medlemmar har fått sina beslut omprövade, alltså ändrade.

Och de får inte de insatser de behöver.

Det är väldigt dåligt för de här personerna. Vi blir väldigt arga när de här personernas personliga katastrofer, beskrivs som att spara pengar.

Uppföljning om anmälningar till IVO och polisen

Omsorgsnämndens verksamheter
har blivit anmälda till polisen 16 gånger
och anmälda till IVO 11 gånger år 2024.

Sammanfattning av de olika uppföljningarna

Det finns flera saker som behöver bli bättre.
Personalen behöver bli bättre på **delegering**
av hälso- och sjukvård.

Det betyder att en person med rätt utbildning,
låter en annan person göra vissa saker
den inte brukar få göra.
En sjuksköterska kan till exempel bestämma
att en undersköterska får ge mediciner.

Personal behöver också bli bättre på
Lex Sarah.

Lex Sarah betyder att personal som jobbar
på till exempel ett LSS-boende
eller en daglig verksamhet,
måste anmäla till IVO när något är dåligt.

Punkt 6

Omsorgsnämndens verksamhetsplan

Daniel Rosenfeld berättar.

En verksamhetsplan är ett dokument där det står vad en verksamhet ska göra under en viss period, oftast ett år.

I verksamhetsplanen skriver man upp mål, och hur man ska göra för att klara av målen.

Omsorgsnämnden har en verksamhetsplan för år 2025.

I omsorgsnämndens verksamhetsplan står det att de ska jobba med tre stora frågor:

- Tidiga och förebyggande insatser
- Kompetensförsörjning
- Trygghet och säkerhet i vård och omsorg

Tidiga och förebyggande insatser

Att jobba med tidiga och förebyggande insatser betyder att du gör något innan det händer, så att det inte ska bli ett problem.

Tvättar du händerna noga, till exempel, förebygger du att bli förkyld.

Omsorgsnämnden ska jobba med de här tidiga och förebyggande insatserna:

- Hjälpa personer med funktionsnedsättning att må så bra som möjligt.
- Hjälpa äldre att känna sig starka och mindre ensamma.
- Hitta bra sätt att göra livet rättvist för alla människor.
- Samarbeta med andra nämnder för att ge bra vård och förebygga problem.

Kompetensförsörjning

Att ha **inhyrd personal** betyder att kommunen har personal som jobbar ibland. Till exempel när någon är sjuk. Nämnden vill ha färre inhyrd personal. Nämndens mål är att få fler personal att vilja jobba för kommunen hela tiden.

Nämndens mål är också att hjälpa personalen att bli bättre på svenska. Och att personalen ska vara friska.

Trygghet och säkerhet i vård och omsorg

Nämnden ska jobba på flera sätt
för att det ska vara tryggt och säkert
för personer med funktionsnedsättningar.

Nämnden ska jobba tillsammans med polisen
för att göra det säkrare
för personer med funktionsnedsättningar.

Nämnden ska utbilda **våldsombud**.
Våldsombud är personal som lär sig om våld
och hur de kan märka
att en person med funktionsnedsättningar
är med om våld.

Nämnden ska också jobba med att
hitta och stoppa företag som bryter mot lagen
och försöker fuska för att tjäna pengar.

Punkt 7

Workshop om verksamhetsplanen

En **verksamhetsplan** är ett dokument där det står vad en verksamhet ska göra under en viss tid, oftast ett år.

LSS-rådet delade upp sig i 3 grupper och pratade tillsammans om omsorgsnämndens verksamhetsplan.

Grupperna pratade om hur man ska arbeta för att personer med intellektuell funktionsnedsättning, IF och psykisk ohälsa, ska kunna leva ett bra liv.

Grupperna pratade om att det är svårt att hitta personal, som kan tillräckligt mycket om hur man hjälper och stöttar personer med funktionsnedsättningar. De pratade om hur man kan jobba för att personalen ska bli bättre på att göra sitt jobb.

Grupperna pratade om att det finns bra digitala lösningar, till exempel trygghetskameror.

Punkt 8

**Michael Jestin och Pia Ek
från Funktionsrätt, berättar**

Funktionsrätt är en förening
som jobbar för att personer
med funktionsnedsättning
ska få det bättre.

Funkisfestivalen

Funktionsrätt berättar om Funkisfestivalen.
Funkisfestivalen är en musiktävling
för personer med funktionsnedsättning.
Det finns en jury som bestämmer
vem som vinner.

Funktionsrätt säger att
personer i publiken
vill vara med och rösta.

Kulturförvaltningen har ansvar för musiken
och för var festivalen ska vara.

Mycket som är oklart för den som ska flytta till ett boende

För personer med funktionsnedsättning
som ska flytta till ett boende
är det mycket som är oklart.

Personen måste bestämma sig snabbt
efter att kommunen sagt
att personen ska få flytta till ett boende.

Det är oklart vilken personal
som finns på boendet och stöttar.
Och vilken personal som hälsar välkommen.

Det är också oklart hur mycket
anhöriga måste hjälpa till.
En anhörig kan vara till exempel
en förälder eller ett syskon.

Det är också oklart vem som hjälper
en person som inte har en anhörig.

Digital teknik

Digitalisering och digital transformation

betyder att man använder digital teknik som datorer och smarta telefoner för att jobba på ett bättre sätt.

Det kan vara att du i stället för att skriva viktig information på papper skriver det på en dator.

Det kan också vara att du använder internet och datorer för att prata med andra.

I Uppsala kommun finns en **policy för digital transformation.**

Policyn är ett dokument där det står hur kommunen ska jobba med digitalisering.

Det står att Uppsala ska använda ännu mer digital teknik.

Funktionsrätt säger att LSS-verksamheter inte nämns i policyn.

Funktionsrätt undrar vad kommunen har för plan för att lyssna på vad personer med funktionsnedsättningar tycker om digitalisering.

Lenita säger:

Det finns en strategi och en handlingsplan.

Åsa Engblom är chef

för digital verksamhetsutveckling.

Hon kan komma till rådet och berätta.

Brukarorganisationerna säger:

Det är tufft för de brukare

som måste testa de nya digitala arbetssätten.

Ge makten vidare 2.0

Ge makten vidare 2.0

vill få det lättlästa protokollet

skickat till sin mejl,

i stället för att själva titta på

LSS-rådets webbsida:

[LSS-rådet - Uppsala kommun](#)

där alla protokoll

och information om mötena finns.

De vill ha korta lättlästa protokoll

med mycket innehåll.

Uppsala kommun har inte hämtat ut pengar för habiliteringsersättning

Alla kommuner i Sverige får pengar av staten som ska gå till så kallad **habiliteringsersättning**.

Det är pengar som personer med LSS-beslut får när de går på daglig verksamhet.

Uppsala kommun har fått 8,5 miljoner kronor som ska gå till habiliteringsersättning som de inte har använt.

Funktionsrätt undrar varför kommunen inte använt pengarna.

Ge makten vidare ska ta reda på det.

Lenita säger:

De pengar som inte har använts till habiliteringsersättningar, betalas ut till omsorgsnämnden.

Men det kommer ändras i framtiden.

Funktionsrätt tycker att de dagliga verksamheterna blivit sämre

Funktionsrätt säger att de som går på daglig verksamhet får mindre stöd nu, eftersom det är färre personal som jobbar.

Punkt 9

Lenita Granlund och Liselotte Engqvist berättar om vad som händer just nu i vård- och omsorgsförvaltningen.

Ny socialtjänstlag

Socialtjänstlagen är en lag i Sverige som ska hjälpa människor att ha ett tryggt liv. Lagen säger att alla människor ska ha samma möjligheter i livet och kunna delta i samhället.

I juli år 2025

börjar en ny socialtjänstlag att gälla.

I den nya lagen ska de använda så kallad **evidensbaserad praktik**.

Evidensbaserad praktik betyder att socialtjänsten som använder lagen, ska titta mer på forskning när de fattar beslut. Alltså fakta och kunskap som redan finns,

Evidensbaserad praktik betyder också att det ska vara lättare att få kontakt med socialtjänsten tidigt och lättare att få hjälp. Socialtjänsten ska lyssna mer på dig och dina erfarenheter när de har kontakt med dig.

De har inte tittat på lagen om LSS
när de gjort den nya socialtjänstlagen.
Men socialtjänstlagen gäller för alla
som har kontakt med socialtjänsten.

Personer med funktionsnedsättningar
har ofta kontakt med många olika delar
av kommunens socialtjänst.

Ny avdelning

Vård- och omsorgsförvaltningen
har startat en ny avdelning
som heter "Öppna och tidiga insatser"

De har startat den nya avdelningen
för att kunna följa nya socialtjänstlagen.
På avdelningen jobbar cirka 400 personer.

Många av personalen på nya avdelningen
kan mycket om att jobba
förebyggande och hälsofrämjande.

Det betyder att personalen är bra på att ge
människor hjälp tidigt så att de kan
leva ett självständigt och friskt liv länge.
Det är bra att många
som är duktiga på sitt jobb,
jobbar på samma ställe.

LSS-rådet pratade om att det kan vara svårt för personer med funktionsnedsättningar med den nya stora avdelningen.

LSS-rådet pratade också om att det är viktigt att alla olika verksamheter i kommunen och de olika föreningar som hjälper personer med funktionsnedsättningar har koll på varandra och samarbetar.

Tips för att hålla reda på aktiviteter

”Fritid för alla”, samlar roliga aktiviteter som är för dig som har en funktionsnedsättning. Du kan se vilka aktiviteter som finns genom att läsa på webbsidan:

[Fritid för Alla](#)

Utbildning om ofrivillig ensamhet

Att vara ensam fast man inte vill det, kallas för **ofrivillig ensamhet**. Det finns en ny digital utbildning som heter ”Från ensamhet till gemenskap”, där personal i kommunen får lära sig mer om ofrivillig ensamhet.

Den som vill kan gå utbildningen här:

[Utbildning: Från ensamhet till gemenskap](#)

Punkt 10.

Övriga frågor

Ingen på mötet har fler frågor att prata om.

Punkt 11

Mötet avslutas

Asal tackar för mötet.

Nästa möte ska hon berätta om vilka frågor som LSS-rådet ska prata om under de 3 mötena under året 2025.

De som är med i LSS-rådet

Asal Gohari, ordförande.

Politiker i partiet Socialdemokraterna

Catarina Bernet, vice ordförande.

Från organisationen FUB Uppsala, Knivsta.

Lars-Håkan Andersson,

Politiker i partiet Vänsterpartiet.

Magnus Åberg, ledamot.

Från RBU, Riksförbundet för Rörelsehindrade

Barn och Ungdomar.

Michael Jestin, ombudsman.

Från förbundet Funktionsrätt Uppsala.

Jonas Wik, ledamot.

Från föreningen Autism Uppsala län.

Pia Ek, ledamot.

Från organisationen FUB Uppsala, Knivsta.

Annie Matsson, ledamot.

Från föreningen Autism Uppsala.

Saga Karlsson, ersättare.

Politiker i partiet Miljöpartiet.

Birgitta Anér, ersättare.

Från föreningen Autism Uppsala.

Magnus Lindén, ersättare.

Från organisationen FUB Uppsala.

Frigg Mignell, ersättare

Från organisationen Neuro Uppsala/Knivsta.

Peter Engström, ersättare

Från RBU, Riksförbundet för Rörelsehindrade
Barn och Ungdomar.

Gäster som är bjudna till LSS-rådet 26 februari

Lenita Granlund, förvaltningsdirektör
på vård- och omsorgsförvaltningen.

Liselotte Engqvist, avdelningschef
på arbete och bostad.

Johan Eikman, enhetschef systemledning

Magnus Bergman Kyllönen, ekonomichef
vård- och omsorg

Daniel Rosenfeld, strateg på strategiskt stöd